

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jitky Denemarkové a soudkyň Mgr. Patricie Adamičkové a Mgr. Andrey Grycové v právní věci

žalobkyně: **R. B.**, nar. xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem JUDr. Rostislavem Puklem
sídlem Karlova 252, 698 01 Veselí nad Moravou

proti
žalované: **MONTY INVEST s.r.o.**, IČO 08386234
sídlem Zbraslavská 12/11, 159 00 Praha 5 - Malá Chuchle

o 152 639 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 17. ledna 2024, č. j. 24 C 237/2023-48,

takto:

Usnesení soudu I. stupně **se mění** tak, že **se** žalobkyni R.B. **přiznává** osvobození od soudních poplatků ve výši 50 %.

Odůvodnění:

- Usnesením ze dne 17. 1. 2024 soud I. stupně žalobkyni nepřiznal osvobození od soudních poplatků v řízení o zaplacení částky 152 639 Kč s příslušenstvím, které se domáhá žalobkyně z titulu bezdůvodného obohacení s tvrzením, že smlouva o úvěru ze dne 18. 2. 2022 uzavřená mezi účastníky je absolutně neplatná, žalovaná neměla nárok na vyplacení finančních prostředků žalobkyní, proto žalobkyně žádá vrácení uvedených částek.
- Dle Prohlášení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech, které předložila žalobkyně, soud uzavřel po citaci ustanovení § 138 o. s. ř. a obecných předpokladů pro přiznání osvobození účastníku od soudních poplatků (i s odkazem na konstantní judikaturu, zejména 30 Cdo 2643/2013), že na straně žalobkyně nebyly splněny předpoklady pro přiznání osvobození. Žalobkyně je vdaná, jsou na ní finančně závislé dvě děti, jak uvedla v předmětném Prohlášení, její čistý výdělek z hlavního pracovního poměru (redaktorka) činí 17 374 Kč (toto doložila výplatními páskami za období květen až červenec 2023), čistý měsíční výdělek manžela činí 27 000 Kč, žalobkyně přitom vlastní rodinný dům xxx, žalobkyně doložila splácení hypotéky v roce 2022 v částce 5 558 Kč, pokud uváděla, že dluží společnosti Moneta Money Bank 206 429 Kč (měsíční splátka 2 600 Kč) a že má hypotéku u Moneta Money Bank v zůstatkové výši 1 023 766 Kč, nedoložila provádění splátek úvěru (s výjimkou částky 5 558 Kč měsíčně); pokud byla žalobkyně vyzkoušena o zahájení exekuce č. j. 173 EX 50/23-8 a v exekuční věci č. j. 143 EX 00601/23-038, nevyplývá z toho nic jiného, než že žalobkyně nezaplátla tvrzené splatné dluhy, tyto listiny nedokládají faktické výdaje žalobkyně; ani vedení exekuce na majetek žalobkyně podle závěrů soudu I. stupně nevypovídá nic o aktuální finanční situaci žalobkyně. Žalobkyně přitom neuvedla, že provozuje podnikatelskou činnost (IČO sdělovala již při podání žaloby), z veřejně dostupných údajů v živnostenském rejstříku přitom soud zjistil, že žalobkyně je fyzickou podnikající osobou v

Shodu s prvopisem potvrzuje J.H.

oboru zprostředkování obchodu a služeb, velkoobchod a maloobchod, reklamní činnost a marketing od roku 2016; s přihlédnutím k těmto poměrům a výši soudního poplatku 7 632 Kč soud I. stupně uzavřel, že žalobkyně nesplnila povinnost prokázat svoji tvrzenou nepříznivou finanční situaci, v tomto směru neunesla důkazní břemeno, věrohodně netvrdila a nedoložila celkovou majetkovou a finanční situaci, když příjem domácnosti žalobkyně je 44 374 Kč měsíčně a náklady 7 853 Kč. Důvody pro využití výjimečného institutu, kterým je osvobození od soudních poplatků zcela, tak soud I. stupně neshledal.

3. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně včasné a přípustné odvolání. V něm uvedla, že kromě údajů dříve sdělených soudu I. stupně platí měsíčně zálohu na elektřinu 5 500 Kč, vodné a stočné 2 000 Kč čtvrtletně, kromě toho hradí náklady za uhlí (11 000 Kč), pro obě nezletilé děti navštěvující základní školu hradí měsíčně obědy 500 Kč pro jedno dítě, na výdaje nezletilé dcery nyní vynaložila 1 400 Kč za dentální hygienu a 1 400 Kč za vyšetření EKG, když hradí i výdaje v souvislosti s fotbalem dcery, předchozí výdaje na domácnost neuváděla podrobně, když předpokládala, že soud vyjde z částek životního minima pro čtyřčlennou rodinu; rodinný dům, ve kterém bydlí žalobkyně, podle tvrzení žalobkyně zdědil manžel po svém strýci a dům užívá z titulu služebnosti teta manžela, dům je postižen exekucí v situaci, kdy splatné závazky žalobkyně přesahují částku 5 000 000 Kč, v této situaci není schopna žalobkyně uhradit soudní poplatek, když se ocitla v úvěrovém kolotoči při snížených příjmech v době mateřské dovolené a narůstajících úroků z čerpaných úvěrů (spotřebitelské úvěry); z důvodu nesolventnosti žalobkyně tak byl její majetek postižen exekucí, rovněž v jiných řízeních se domáhá finančního plnění ze smluv, které pokládá za neplatné, v těchto řízeních byla osvobozena od soudních poplatků tak, aby jí nebyl znemožněn přístup k soudu (příkladmo ve věci vedené Městským soudem v Praze sp. zn. 28 Co 436/2023); s ohledem na legitimní očekávání žalobkyně (§ 13 občanského zákoníku) navrhla napadené rozhodnutí zrušit či jejímu návrhu na osvobození vyhovět.
4. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení včetně předcházejícího řízení, aniž ve věci nařizoval jednání [§ 212, § 212a odst. 1 a 5, § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř.] a poté dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je částečně opodstatněné.
5. Soud I. stupně správně citoval podmínky pro přiznání osvobození účastníku od soudních poplatků ve smyslu § 138 o. s. ř. i skutečnost, že institut osvobození od soudních poplatků je pouze výjimečným institutem, kdy je povinností účastníka prokázat věrohodným způsobem své tvrzené nepříznivé majetkové poměry (30 Cdo 2643/2013, 23 Cdo 5731/2015), v tomto směru nese důkazní břemeno účastník; to ostatně správně uváděl i soud I. stupně.
6. V poměrech konkrétní projednávané věci i při výši soudního poplatku 7 632 Kč a výši příjmů žalobkyně, které spočetl soud I. stupně částkou 44 374 Kč měsíčně při doložení dalších mandatorních výdajů na bydlení 7 853 Kč, nákladů za elektřinu (5 500 Kč měsíčně), čtvrtletního vodného a stočného 2 000 Kč a nákladů za otop, i při splnění dvou vyživovacích povinností žalobkyně, při doložení výdajů na zdravotní stav dcery, i po zjištění, že na dotčených nemovitostech vázne exekutorské zástavní právo, je nutno dospět k závěru, že skutkové okolnosti na straně žalobkyně odůvodňují přiznání osvobození ve výši 50 % základní sazby, když právě s ohledem na výši soudního poplatku (7 632 Kč) by povinnost k úhradě soudního poplatku v plné výši znamenala pro žalobkyni odeprání spravedlnosti a tím i přístupu k soudu. Odvolací soud neshledal důvody pro úplné osvobození žalobkyně od soudního poplatku (ve výši 100 %), když žalobkyně nedoložila, konkrétně výši svých dluhů z titulu všech spotřebitelských úvěrů a současně neuváděla, zda a jaké příjmy má z podnikání a zda tyto příjmy jsou případně exekučně postiženy či nikoliv, svoji povinnost důkazní ve vztahu k úplnému osvobození od soudních poplatků tak žalobkyně nesplnila.
7. S ohledem na ustanovení § 13 občanského zákoníku (zásada předvídatelnosti soudního

rozhodnutí) rozhodl odvolací soud o změně napadeného usnesení dle § 220 o. s. ř. tak, že se žalobkyni přiznává osvobození ve výši 50 %, když odvolacímu soudu je z úřední činnosti známo, že i usnesením Městského soudu v Praze, č. j. 28 Co 429/2023 a 28 Co 436/2023 bylo žalobkyni přiznáno osvobození od soudních poplatků ve výši 50 %; pokud byly zjištěny obdobné majetkové poměry žalobkyně ve srovnání s předchozími rozhodnutími o částečném osvobození od soudních poplatků, mohla tak žalobkyně důvodně očekávat obdobné rozhodnutí i v této věci.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 14. února 2024

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu